

Tilsynet finder det overordentlig beklageligt, hvis normeringerne er så lave, at de begrænser patienternes adgang til aktiviteter, herunder udendørsaktiviteter. Tilsynet noterer sig, at afdelingen i sin redegørelse har tilkendegivet, at dette ikke er tilfældet. Tilsynet skal i den forbindelse understrege vigtigheden af, at man til stadighed er opmærksom på sammenhængen mellem normeringerne og kvaliteten af behandling og pleje.

Tilsynet finder den periodevise overbelægning kritisabel. Overbelægningen medfører, at forholdene på afsnittene bliver mere trange, ligesom presset på fællesfaciliteterne bliver større. Hertil kommer, at personalet skal tage sig af flere patienter. Samlet vanskeliggør overbelægningen den behandlingsmæssige indsats og øger risikoen for tvangsanvendelse.

Tilsynet finder det på den baggrund ønskeligt, at der – enten ved anvendelse af de tomme lokaler eller på anden måde – tages initiativ til at løse problemet med den periodevise overbelægning.

Tilsynet skal i den forbindelse understrege, at en prioritering af patienterne, som indebærer, at nogle patienter udskrives på et u hensigtsmæssigt tidligt tidspunkt, ikke udgør en acceptabel del af overbelægningsproblemet løsning, idet u hensigtsmæssig tidlig udskrivning bl.a. øger risikoen for genindlæggelse.

Tilsynet finder det uacceptabelt, at der på hospitalet befinder sig et stort antal patienter, som alene venter på et passende kommunalt eller amtskommunalt udslusningstilbud. Det uacceptable i forholdet understreges, når der er tale om patienter, som må vente endog meget lang tid, medens de opholder sig på lukkede afsnit.

På den baggrund bør der efter tilsynets opfattelse tages initiativ til etablering af flere og mere differentierede udslusningstilbud.

Tilsynet bemærker, at direktionen i sin redegørelse anfører, at hospitalet råder over en række botilbud, hvortil det er vanskeligt at finde patienter, og udslusningsafsnit i så stort et omfang, at der ikke er behov for yderligere sengepladser til dette formål.

Tilsynet skal i den forbindelse nævne, at sammenhængen mellem det forhold, at der på hospitalet, herunder på de lukkede afsnit, er indlagt et stort antal patienter, som alene venter på et passende udslusningstilbud, og det forhold, at hospitalet råder over rigelige botilbud og udslusningsafsnit, ikke forekommer åbenbar.

Tilsynet finder det ønskeligt, at der i højere grad lægges vægt på aktiviteter, som træner patienterne i daglige færdigheder, og finder, at adgangen til frisk luft skal forbedres.

Tilsynet noterer sig, at der på forskellig vis søges formidlet information m.v. til patienter og pårørende.

Tilsynet finder, at det vil være rigtigst, at Justitsministeriets folder udleveres til alle patienter, pårørende og patientrådgivere, når der er tale om frihedsberøvelse eller anden tvang i psykiatrien, medmindre det er helt klart, at de pågældende har det nødvendige kendskab til de oplysninger, som folderen indeholder.«

4.3. Projekt Udenfor

Tilsynet besøgte den 14. september 1998 Projekt Udenfor, som holder til i København. Projekt Udenfor er et socialpsykiatrisk projekt, der arbejder med hjemløse og andre udstødte.

Tilsynet blev under besøget orienteret om arbejdet blandt hjemløse og andre udstødte og blev i den forbindelse gjort opmærksom på nogle af de særlige problemer, der er forbundet med indsatsen for den mindre gruppe sindslidende, som er karakteriseret ved et sammenfald af tunge psykiatriske og meget tunge sociale problemer. De særlige problemer medfører bl.a., at den nævnte gruppe sindslidende undertiden må undergives frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien. Tilsynet bad på baggrund af besøget socialministeren om kommentarer til disse problemer, jf. afsnit 3.11.

Tilsynet fik under besøget et overordentlig positivt indtryk af det socialpsykiatriske arbejde, som Projekt Udenfor gør blandt hjemløse og andre udstødte, og besøget bekræftede tilsynet i opfattelsen af, at det er vigtigt, at tilsynet også i fremtiden besøger steder, som ikke nødvendigvis er direkte knyttet til de psykiatriske sygehuse og afdelinger.

4.4. Amtssygehuset Fjorden

Tilsynet deltog den 9. oktober 1998 i indvielsen og besigtigelsen af nogle moderniserede sengebygninger på Amtssygehuset Fjorden.

Tilsynet konstaterede i forbindelse med indvielsen og besigtigelsen, at alle Amtssygehuset Fjordens 126 senge efter de seneste om- og tilbygninger er placeret på enestuer, således at Roskilde Amt er blevet det første amt i Danmark, der kan tilbyde enestuer til alle indlagte